

Covid-19 tartunnanjäljitystyö Kuusamossa

Ayl Marika Käkelä, tartuntataudeista
vastaava lääkäri

Kuusamon terveyskeskus

21.1.2021

Tartunnan jäljitys meillä pääpiirteissään

- Flunssapolin hoitajat tarkastavat päivittäin vastaukset ja virka-aikana ilmoitus positiivisista vastauksista hygieniahoitajallemme tai minulle.
 - Soitto potilaalle sen toimesta, jolla sinä päivänä paremmin työjärjestyksessä aikaa.
- Virka-ajan ulkopuolella tulleista positiivisista vastauksista ilmoitetaan päivystykseen ja päivystyksen hoitaja soittaa meidän jäljityslistan nimetyille henkilölle jäljitystyön aloittamiseksi.
 - Arki-iltoina usein päivystyksen hoitaja tai lääkäri päivystyksen tilanteen salliessa soittaa jo potilaalle ja antaa ensiohjeet eristämisestä ja kartoittaa lähialtistuneita
 - varsinainen tarkempi jäljitysoitto tapahtuu seuraavana aamuna hygieniahoitajan/muun tartunnan jäljittäjän toimesta.

Tartunnan jäljitys meillä pääpiirteissään

- Jos altistuneita runsaasti tai tarve tavoittaa altistuneet nopeasti (esim. koulualtistus), soimitaan lisätyövoimaa jäljittäjäporukasta tarv. Iltaisin.
- Karanteeniin määrätuille ja eristetyille vointisoitot tilanteen mukaan 1-3 kertaa karanteenin/eristyksen aikana ja kaikille karanteenin/eristyksen päättyessä.
- Eristys- ja karanteenimääräykset tekee tartuntatautilääkäri ensisijaisesti virka-aikana eli seuraavana arkipäivänä, postitetaan kotiin.
- Tartuntatauti-ilmoitus virka-aikana
- Kirjalliset karanteeniohjeet toimitetaan yleensä sähköpostitse jo heti ensikontaktin jälkeen.

Kuusamon jäljitystiimin kokemuksia

- Syksyn aikana yksi ryvästymä, useita altistuksia. Pari isompaa joukkoaltistusta koskien kuusamolaisia.
 - Pienen paikkakunnan etu: tavoitettu ihmiset nopeasti, paikallisten ihmisten tunteminen helpottaa nopeaa tavoittamista.
- Paikkakunnalla kotimaan matkailua:
 - Ulkopaikkakuntalaisten testaus ja jäljitystyö, yhteistyö matkailijan kotipaikkakunnan tartunnanjäljittäjien kanssa.
- Ulkomaalaiset, erityisesti urheilijat, jotka Rukalla harjoittelemassa:
 - Jäljitystyössä iso apu majoituksen henkilöstön kielitaidosta ja sujuvasta yhteistyöstä. Nopeasti omaksuneet jäljityskaavion ja karanteeniohjeet.
- Suurin osa suhtautunut tietoon altistumisesta/sairastumisesta asiallisesti.

Kokemuksia altistuneilta ja sairastuneilta

- Pienellä paikkakunnalla leimautumisen pelko, syyllisyys tartunnasta ja altistumisesta ja toisten altistamisesta.
- Ensimmäisten tapausten kohdalla somessa "noitavaino", sittemmin tilanne rauhoittunut onneksi.
- Sairastuneiden ja altistuneiden keskinäinen yhteydenpito helpottanut psyykkistä kuormitusta eristyksen ja karanteenin aikana.
- Kontrollisoitot tartunnan jäljittäjiltä koettu hyvänä.

Kansainväliset kisat Ruka Nordic, Freestylen MC sekä Continental cup

- Kisoihin liittyen haasteena tiukat aikataulut ja paljon testattavia lyhyellä aikavälillä.
 - Esim. 25.11. testattiin n. 500 henkilöä klo 8-21.
 - Testaukset yksityisen toimijan kautta, kisaorganisaatiossa oma "koronayhteyshenkilö", jonka kanssa tiivis yhteistyö kisoja edeltävällä viikolla ja kisojen aikana.
 - Oireettomien antigeenitestaukset → tuloksena vääriä positiivisia 4 kpl (PCR-varmennus positiivisista) ja ainakin yksi väärä negatiivinen

Kansainväliset kisat Ruka Nordic, Freestylen MC sekä Continental cup

- Vanhat PCR-positiiviset: Useita urheilijoita, joilla jo aiemmin infektio ollut, kisoihin tullessa oireettomia, mutta maahan tullessa PCR-positiivinen → toimittivat dokumentit aiemmista testeistä. OYS:n koronapäivystäjistä iso apu, kun pähkäilin, miten toimitaan.
- Testattiin lähtömaassa, osa maahan tullessa Hki-Vantaalla, lisäksi ennen kisoja Rukalla ja vielä ennen kisoista lähtöä osa riippuen siitä, mikä vaatimus kohdemaalla edeltävän testin suhteen.

Kisatapahtumiin liittyvä tartunnanjäljitys

- Kisajärjestäjillä tiedot koko joukkueesta, majoituksista ja näin ollen altistumisista kisojen aikana → apua jäljitystyössä
- Kontrollisoitot karanteenin/eristämisen päättymisen yhteydessä.
- Eristys- ja karanteenimääräykset toimitettiin ensisijaisesti salattuna sähköpostina kyseisille henkilöille.

Urheilutapahtumien ja harjoitusryhmien tartunnan jäljitys

- Omana haasteena:
 - Altistuneiden kartoitus: "Kaikki olleet omissa huoneessaan, kukaan ei ole tavannut ketään" ...?!?
 - Altistuneille/koko joukkueelle tieto yhden kontaktihenkilön kautta (joukkueen johtaja/valmentaja), kaikille ei voitu soittaa, suurimpaan osaan liittymistä ei saatu yhteyttä.
 - Karanteeniohjeiden kertominen puhelintulkkauksen välityksellä → aikaa vievää ja ymmärrettävästi vaikea hyväksyä määräyksiä, koska seuraaviin kisoihin jo kiire.
 - Kaikki eivät olleet varautuneet siihen, että täytyy jäädä Kuusamoon eristykseen/karanteeniin, jos positiivinen tulos tulee.
 - Noudattivatko ohjeita? Majoituspuoli ja kisaorganisaatio valvoi omalta osaltaan sen minkä pystyi, mutta muutoin ei mahdollista valvoa toteuttamista.

Kiitos!

